

Zaradi tehničnih težkoč nam danes ni bilo mogoče priobčiti današnjega vojnega poročila Vrhovnega poveljstva oboroženih sil. Poročilo bomo objavili jutri.

Boji ob Odri

Berlin 17. 4. Mednarodni informacijski urad javlja z vzhodnega bojišča: Prvo kolo velenapada na bojišču ob Odri med Fürstenbergom in predmostji severozahodno od Küstrina so nemške čete odločile v svojo korist. Vsi napadi, izvedeni v enotnosti z močnimi pehotnimi oddelki in epremjevalnimi oklepniki, so bili zadušeni v potokih krvi. Boljševkom nikjer ni uspelo, da bi dosegli bistven vdor. Kakor smo že javili, se je pričela bitka v ponedeljek popoldne po dve in polurnem neprestanem topniškem ognju, na kate-rega pa je množično nemško topništvo najenergičnejše odgovorilo. Nato so vrgli Sovjeti na širini 90 km naprej svoje na-sakovalne kolone, ki pa jih je nemški obrambni ogenj večinoma razbil. Tudi tretji in četrti val nista dosegla nemške glavne bojne črte. Po večurni borbi so dosegli boljševiki na obeh straneh Frank-

Veleborba na italijanskem bojišču

Berlin, 17. aprila. Mednarodni infor-macijski urad javlja z italijanskega bo-jišča: Borba v zgornji Italiji je stopila v odločilno razdobje. Zavezniki skušajo s posegom ogromnih količin gradiva razbiti dolgo nemško bojno črto na za-hodu, v sredini in na vzhodu ter me-žejo v borbo vse razpoložljive sile. Ta-ko so Amerikanci večerj dopoldne po najmočnejšem neprestanem topniškem ognju pričeli z velenapadom tudi južno od Bologne. Po dosedanjih poročilih so dosegli majhen vdor le na prehodni cesti prehoda Futa, na drugih odsekih pa so jih nemške čete odbile pod viso-kimi izgubami, deloma v borbah iz bli-žine. Na jadranskem odseku so deli 8. britanske armade nadaljevali s svojimi napadi med Monte Grande in zahodno

Moskva ravna le iz egoističnih nagibov

Zeneva, 17. aprila. Moskovski dopi-enik londonskega lista »Saturday Eve-ning Post« Edgar Snow uvrsta, da je potrebno, da ublaži veselje v severno-ameriški javnosti sprčo odgovodi so-vojskega japonskega nevtralnega pakta ter ugotavlja, da ravna Moskva le iz ego-ističnih nagibov. »Naravno je,« tako piše Snow v svojem članku, »da se severno-ameriški državljani veselo nad odpovedjo pogodbe. Toda to veselje temelji na nepoznavanju dejanskih razmer. Sovjet-ska zveza ne ravna napram Japoniji v nobenem primeru kot zaveznik anglo-ameriških sil, temveč ima pred seboj edino svoj cilj, da odrine Anglijo in Združene države z Daljnega vzhoda. Stalin nikakor ne misli na to, da bi dal Združenim državam v bližnji bodočnosti na razpolago letalske oporabe v Sibiriji. »Nek očiščen Sovjet,« tako piše danes Snow, »mi je dejal, da nima Moskva no-benih interesov, da bi bile Združene dr-

Tušima k Rooseveltovi smrti

Tokio, 17. aprila. Bivši finančni mi-nister Tušima je izjavil ob Rooseveltovi smrti, da bo smrt tega moča ob času, ko etoji konferenca v San Franciscu pred durmi, povzročila naravno spremembo v bodočem mednarodnem položaju, četu-di ne računajo s takojšnjo spremembo severnoameriške mednarodne politike. Tušima je nato objubil, da je Roose-velt skušal propad svoje New Deal po-litike zakriti na ta način, da je pritegnil Združene države v evropsko vojno. Roo-sevelt je podpisal nevtralnostne pogode, da bi ohranil Združene države izven vojne, vendar pa je s stalnim odklonom od tradicionalne politike izolacionizma dal priliko, da stopijo Združene države od strani Velike Britanije v vojno. V tem smislu je Roosevelt odgovoren za medsebojne sovražnosti, ki so zasle-gle ves svet. Tušima opisuje obremenitve, ki jih je ta vojna prinesla ameriške-mu narodu, ki plačuje sedaj največje davke na svetu in prerokuje Združenim drža-vam depresijo po vojni v došlej nepozna-nem obsegu. V nasprotju k vojnemu ci-lju Združenih držav, ki so ga vedno na-vajali in ki naj bi dal ameriške-mu na-rodu visok življenjski standard, ne ob-stajajo nobeni izgledi, da bi se dalo po vojni ta cilj uresničiti.

Kar pa se tiče mednarodnega sode-lovanja, je izjavil Tušima, da noben na-rod ne sovraži Amerikanecv v toliki me-ri, kakor Britanci. Njihovo sodelovanje z Združenimi državami je le sredstvo, da premagajo mogočno Nemčijo. Nasprotje v interesih Velike Britanije in Zdrže-nih držav je prišlo na dan na posame-nih konferencah za rešitev poveljnih problemov. Če pomislimo, da so narodni

Kar pa se tiče mednarodnega sode-lovanja, je izjavil Tušima, da noben na-rod ne sovraži Amerikanecv v toliki me-ri, kakor Britanci. Njihovo sodelovanje z Združenimi državami je le sredstvo, da premagajo mogočno Nemčijo. Nasprotje v interesih Velike Britanije in Zdrže-nih držav je prišlo na dan na posame-nih konferencah za rešitev poveljnih problemov. Če pomislimo, da so narodni

Führerjevo povelje borcem z vzhoda

Führerjev glavni stan, 16. 4. DNB. Führer je izdal naslednje dnevno po-velje vojakom na vzhodnem bojišču: »Vojaki nemškega vzhodnega boji-šča. Zidovsko-boljševski smrtni sovra-žnik je zadnjič nastopil k napadu s svo-jimi množicami. On skuša razbiti Nem-čijo in iztrebiti naš narod. Vi vojaki na vzhodu veste danes prav dobro, kakšna usoda grozi predvsem nemškim ženskam, dekletom in otrokom. Medtem ko bi stare može in otroke pobili, bi žene in dekleta ponižali do vojaških vlačug. Ostanek pa bi odšel v Sibirijo. Mi smo predvidevali ta sunek in od 1. januarja tega leta je bilo izvedeno vse, da bi zgradili močno bojno črto. Mogočno topništvo sprejema sovra-žnika. Izgube naše pehote so izpopol-nile brezštevilne nove edince. Alarme edince, novo sestavljene čete in ljudska vojska ojačujejo našo bojno črto. Boljševik bo tokrat doživel staro usodo Azije, to je: on mora in bo iz-krvavel pred prestolnico nemškega Reicha. Kdor v tem trenutku ne izpolnjuje svoje dolžnosti, ravna kot izdajalec našega naroda. Polki ali divizije, ki za-puste svoje položaje, se obnašajo tako sramotno, da se bodo morali sramovati pred ženami in otroki, ki v naših me-stih kljubujejo sovražnemu bombni-

Zavezniško nadzorstvo nad nevtralci

Berlin 16. 4. Pod naslovom »Stalno zavezniško nadzorstvo pri nevtralcih« se bavi časopis »Völkischer Beobachter« pravico malih narodov, kakor jo razlagajo sovražne sile. Glede na pripombe Wal-tera Lippmanna, da bi bila lahko dana možnost, da bi Nemčija po koncu vojne lahko razvila v nevtralnih deželah po-datno delavnost, bo potrebno v teh deželah osnovati zavezniško nadzorno organiza-cijo. Časopis piše nadalje, da so zavez-niki med to vojno mnogokrat prezirali nevtralnost. Najjasnejše pa je možno vi-deti politiko tutorstva na področju trgo-vine. Lastni interesi nevtralcov so morali biti žrtvovani, kajti zavezniški pritisk je bil tako močan, da so morali vsaj del svojih interesov, in sicer vsaj na gospo-darskem področju vreči v uničevalno vo-jno proti Nemčiji. Upanje nevtralcov, da so s tem osvobodjeni nadaljnjega izsi-je-

Sovjetska roka nad Turčijo

Berlin, 12. aprila. Balčanski dopisnik »Daily Express« je dobil iz sovjetskih virov v Belgradu senzacionalne infor-macije, ki potrjujejo novi moskovski te-čaj napram Turčiji in ki pravijo, da bo sovjetska vlada v kratkem izročila tri zahtevke Ankari, in sicer: prekinitve turškega nadzorstva nad Dardanelami, odstopev gotovega obsejnega pasu vključno mesto Kars in končno, kar je najvažnejše in najpomembnejše, demo-kratizacija turške ustave. Trik, s kate-rim hočejo Turčijo zadaviti, je že pri-pravljen, treba ga je le vreči okoli vr-tu Turčiji, ki se še vedno od odpovedi sovjetsko-turške nevtralne pogodbe ni opomogla, temveč je, kakor kažejo ma-ki, padla v še večje zaudenje. Sicer so Turki skušali najti v Londonu kritje, to-da Sovjeti so jim na različne načine da-li razumeti, da računajo Turčijo za svo-je interesno področje in da sami odlo-čajo, kako bo urejeno njihovo bodoče razmerje do Turkov. Da hočejo zasedi Dardanele, ne preseneca nikogar, kajti o tem predmetu so že dovolj razpravlja-li, pri čemer se je pokazala gotova an-gleška resignacija. London pa popolno-na namatano ve, da ne bo kos sovjetski sili v vzhodnem sredozemskem področ-ju. Sedaj konkretno predstavljene, prej pa izgovorene sovjetske želje po po-dročjih ne morejo vzbuditi nikakega za-čudenja, kajti Sovjeti počenjajo s svoj-i mi sosedji, kakor se jim ljubi in četudi ekušajo Angličani in Amerikanci še tako močno vzbuditi dozvedo, da bodo majh-ni narodi dospeli v varstvo daljnosežne mednarodne zaščitne organizacije. Kon-čno ostaja »demokratizacija turške usta-ve«, ki je po komentarju nekega za-padnega poročevalskega vira izvala precejšnje začudenje. Ta komentar pravi med drugim naslednje: »Kar se tiče

Zažigalni napad na Tokio

Tokio. Cesarški japonski glavni stan je objavil: Približno 200 letal tipa B 29 je 15. aprila napadalo nepretrgoma dve uri in pol jugozahodna področja Tokija in Jokohame. Odmeti bomb so povzročili v mestnih področjih občutno škodo in požare, ki pa so bili zadušeni do popol-dneva naslednjega dne. Naša protiletal-ska obramba je po dosedanjih veeteh se-strelila 55 sovražnih letal. Nad 50 letal je bilo poškodovanih.

20.000 Poljakov je moralo zopet v Sibirijo

Stockholm 16. 4. Kljub železni zave-si, s katero skuša Moskva ločiti Poljake her-metično od sveta, pa vendar prodira re-zenca o divljanju sovjetskih tolp v tej de-želi. Čeprav še ni odstranjena tančica o odpeljavanju 15 aretiranih poljskih begun-skih politikov, vendar javlja angleški čas-opis »Catholic Herald«, da so v zadnjem mesecu prepeljali v Sibirijo zopet nad 20.000 Poljakov, med katerimi je bilo

Igra na Balkanu

Na konferenci delavske stranke v Londonu je 13. decembra 1944 izjavil njen predsednik, delovni minister v Churchillovi vladi, Bevin: »Naj vam bo všeč ali ne: Velika Britanija ne more opustiti postojank svojega imperija v Sredozemlju.« To staro pravilo vodi an-gleško politiko že od nekdaj, pa naj sedi v angleški vladi ta ali oni. Ne glede na politične razmere v Evropi ali po vsem svetu velja za Anglijo, da mo-raje Gibraltar, Suez in Dardanele v an-gleških rokah ali pa vsaj pod angleškim nadzorom.

To potrjuje tudi preteklost »bolnega« moža ob Bosporu. Turčija je mogla obdržati Dardanele vedno le zato, ker se je Anglija pri svoji politiki držala načela, da Rusija pod nobenim pogo-jem ne sme postati gospodar dardanel-skih morskih očin. Prav v času, ko je Bevin zopet jasno poudaril, da hoče imeti Anglija ključ do Sredozemlja v svojih rokah, si je Anglija že privoščila v Grčiji pravo vojsko proti kominterni in Sovjetiji, odnosno njenim ekspan-tem v Grčiji, komunistični organizaciji EAM-a. Medtem, ko je bil Churchill v Jalti na konferenci, je Anglija zmago-slavno končala svoj boj proti kominter-ni v Grčiji. Zato je bil tudi Churchill na povratku iz Jalte na obisku v Ate-nah imenovan za častnega meščana gr-ške prestolnice.

23. februarja je napovedala Turčija vojno Nemčiji. Da je ta napoved sledila s privoljenjem in naročilom Anglije, je jasno. Da Turčija ne misli vzklopeti se, je tudi jasno. Napoved ni nič dru-ga kakor preventiven ukrep proti agresivnosti Sovjetije. Velika Britanija si hoče na ta način še v naprej zava-rovati nadzorstvo nad Dardanelami. Sovjetska unija je namreč v tej vojni naučila Veliko Britanijo, kako brezob-zirno zna zasledovati svoj cilj: svetovno boljševistično revolucijo in torej tudi likvidacijo — britanskega imperija.

Dan po turški vojni napovedi je že odpotovala turška delegacija v London na »gospodarska pogajanja«. To pot gre zopet za dardanelsko kupčijo. To naj-lepše dokazuje vedenje Sovjetije same, ki je takoj po tem angleškem koraku zagrenjeno reagirala in odpovedala ne-napadalno pogodbo s Turčijo. Eni ta-hovski potezi je sledila na drugi strani druga.

Kar pa na Balkanu Stalin sem ne more ali ne mara podvzeti, to izvede po Titovem posredovanju. Ta naj bi zasedbo dalmatinskih pristanišč odprl Sovjetski uniji dostop do Jadrana in s tem do Sredozemskega morja. To ve tudi Anglija. Zato je poslala takoj svo-jege sredozemskega poveljnika maršala Alexandra v Belgrad, da bi v središču Titovine same spoznal akcijo odnosno reakcijo na angleški korak v turškem vprašanju. Anglija dalje potrebuje tudi jasnih dokazov o komunističnem značju Titovih načrtov. In tako je imel 27. februarja maršal Alexander v Belgradu priložnost, da je na praznik obilnice rdeče armade bil priča komunističnim demonstracijam za Sovjetijo in Stalina. Poleg tega mu ni ušel tudi »žuček«, da je na svoja lastna ušesa slišal krike: »Doli z demokracijo! Doli z zahodnimi demokracijami!

Sledila je zopet nova poteza. Angli-ja je začela ustvarjati v Grčiji bazo za obrambo Dardanel. Z 28. februarja je sporočil London, da so čete grške vla-de začele zasedati tudi ozemlja, ki so jih dotlej držali ELAS-ovci. Dalje je prišla v Atene angleška vojaška mi-sija. Angleški vojaški strokovnjaki in svetovalci prihajajo. V najkrajšem času naj se ustanovi vojaška akademija za grške častnike. Anglija torej organizira grško vojsko. Proti komu? Dogodki se razvijajo logično. Belgrad stremi za boljševizacijo, Atene se spreminjajo v angleško bazo, ki naj to prepreči. Prav zato je moral tudi Tito v Moskvo, kjer sta ga sprejela Stalin in Molotov. Hitra protipoteza!

Nova poteza. Anglija ve, kaj naj ta pot pomeni in zopet sledi oster ukrep. Sicer zvesti general Plastiras se mora kot predsednik vlade umakniti admira-lu Vulgarusu. London ob tem sporoča, da se je moral Plastiras umakniti za-radi napadov monarhistov, ki mu oči-tajo, da ni dovolj odločno nastopal proti ELAS-ovcem. »Manchester Guardian« pa istočasno piše, da zahtevajo monar-histi, naj se izvedejo volitve, ki naj od-ložijo o kraljevem povratku v Grčijo. Tako torej nastane naslednji položaj ob angleško-sovjetskem zavezništvu: med-tem ko se komunisti divje bore proti monarhiji, naznanja Anglija kraljev prihod.

Belgrad tako resno sprejme to pote-zo, da skliče izredno zasedanje antifa-sističnega sveta v Srbiji v okviru fede-rativne Titove Jugoslavije, pri čemer se z največjo naglico osnuje izrazito ko-munistična vlada »federalne srbske enotnosti«. Na čelu te vlade je znani komunist in višji funkcionar KPJ dr. Blagoje Nešković. Vse to se godi med-tem ko je Tito v Moskvi, čeprav zaradi tega nihče ne dvomi, da je se tudi to zgodilo na Stalinovo povelje.

Dogodki se torej razvijajo z večjo naglico kakor je kdo to pričakoval. An-glija in Sovjetija sta se na Balkanu že spopadli. Ta spopad je sicer le političen in dokaj maskiran. Trajno pa ne bo mogel ostati v mejah diplomatskih po-tez, zakaj dogodki v tem delu Evrope imajo svoje zakone.

